

In het kader van de Europese week van de vruchtbaarheid vragen twee deskundigen in alternatief-ouderschap aandacht voor de snel groeiende groep sociaal onvruchtbaren.

Er zijn steeds meer sociaal onvruchtbaren: mensen die door sociale omstandigheden geen kinderen kunnen krijgen. Concreet gaat het om singles, stellen van hetzelfde geslacht of mensen met een partner die geen kinderen wil. Sociaal onvruchtbaren krijgen te weinig erkenning en begrip voor hun kinderwens.

De groep is dermate divers, dat we de omvang van dit vruchtbaarheidsprobleem niet ervaren. Iedere single, gay en persoon mét kinderwens maar zonder willige partner heeft hiermee te maken, maar door de grote verschillen zien we ze niet als één groep.

Singles

Ten opzichte van 40 jaar geleden zijn er meer singles. In de leeftijd van 20 tot 45 jaar, de periode waarin de meeste volwassenen hun kinderwens vervullen, is bijna de helft alleen. Dat zijn ruim 2,6 miljoen singles in Nederland.

Een derde van de kinderloze vrouwen met een prangende kinderwens (binnen nu en drie jaar), heeft geen vaste partner. Na uitstel, dat gepaard gaat met verdriet en stress, weten sommige vrouwen hun kinderwens los te koppelen van hun relatiewens en zoeken een co-ouder of donor. Evelien de Jong, Cultuurwetenschapper en ervaringsdeskundige, begeleidt vrouwen bij het nemen van die beslissing: Wil ik een kind? En zo ja, hoe dan? “Het moeilijkste is afscheid nemen van het ideaalplaatje, een kind als bekroning op de liefde. Dat is een levenslang gekoesterd ideaal, daar een goed alternatief voor ontwikkelen kost tijd, energie en geld.” stelt De Jong.

Het aantal aanmeldingen van singles stijgt eveneens op het wensouder ontmoetingsplatform OneWish.nl. Karin van Zeelst, oprichter van One Wish, zag die trend eerder bij traditionele spermabanken: “Waar in 2000 nog maar 10% van de aanvragen bestond uit singles, is dat anno 2017 bijna 50%. Een substantieel deel van de vrouwen die een donor zoeken, wil de donor leren kennen en ontmoeten. One Wish is opgericht als transparant en persoonlijke alternatief voor anoniem donorschap. We zien dat mannen gemiddeld ouder zijn dan vrouwen wanneer ze stappen ondernemen tot vaderschap. Voor mannen is hun relationele en financiële situatie belangrijker en hun biologische klok tikt langer door. Ze stellen langer uit. We zien echter steeds meer aanmeldingen van single mannen in de dertig en veertig die gaan voor co-ouderschap of donorschap met een beperkte rol op afstand.”

Ook het aantal Nederlanders met een lesbische- of homoseksuele voorkeur blijft toenemen. Naar schatting gaat het om bijna 195.000 twintig- tot veertig jarigen. Deze lijn blijft stijgen in Westerse landen waar seksuele diversiteit steeds meer sociaal geaccepteerd is.

Wat betekenen deze cijfers voor Nederland in 2017?

Wat normaal en acceptabel is voor hetero koppels mét kinderwens, geldt niet in diezelfde mate voor niet-hetero's en singles. Het is prima of single of gay te zijn, maar een kinderwens wordt dan wel problematisch. Want hoe vervult men een kinderwens als het niet vanzelf gaat vanwege die sociale status?

Het antwoord daarop luidt vaak kritisch, in de plaats van *hoe* stelt men bijvoorbeeld de wedervraag: *waarom*? Daarnaast zijn antwoorden voorzien van conventionele aannames. Men uit twijfels over ouderlijke geschiktheid en is stellig over wat er in het belang is van een kind; een biologische, getrouwde vader en moeder. Kortom, zo ruimdenkend als we zijn over het soort privéleven dat mensen leiden, als het aankomt op kinderen blijken we kleinburgerlijk.

Volgens De Jong is sociale onvruchtbaarheid is een serieus probleem. “De sociaal onvruchtbaren worden persoonlijk verantwoordelijk gehouden voor een maatschappelijke ontwikkeling. Er is vrijheid voor het individu, maar voor gezinsgeluk bestaat slechts een formule: de constructie met het romantische liefdesideaal. Daarmee doen we alternatieve gezinnen en onze samenleving te kort.”

Sociaal onvruchtbaren hebben behoefte aan erkenning en begrip. Het is juist in het belang van onze kinderen dat we ruimte maken in ons denkraam. Als samenleving. Geen oordelen maar vragen. Niet afwijzen maar verbinden. Niet beter weten maar van elkaar leren.

--

Boiler plate:

Evelien de Jong is Cultuurwetenschapper, ervaringsdeskundige en werkt als beslisthulp voor sociaal onvruchtbaren wilikeenkind.nl.

Karin van Zeelst is expert op het gebied van bewust co-ouderschap en bekend donorschap. Zij is initiatiefnemer van OneWish.nl, het ontmoetingsplatform waar mensen met een on vervulde kinderwens een co-ouder of donor kunnen vinden om samen hun kinderwens mee te vervullen.

